

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

นโยบายการตรวจฯ : ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๓ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม โดยสรุปเป็นภาพรวมของภาคแต่ละจังหวัด ดังนี้

จังหวัดสกลนคร

การดำเนินงานตามนโยบาย

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบาย เรียนดี มีความสุข และให้ความสำคัญกับระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อความมั่นคงของชีวิต โดยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวรอบด้าน โดยมีขอบข่าย คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และส่วนตัวและสังคม รวมถึงการดูแลสุขภาพจิตนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒ ได้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการดำเนินงาน จึงได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. นำนโยบายสู่การปฏิบัติ ประชุม สื่อสาร สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลด้านระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ส่วนตัวและสังคม และสุขภาพจิตของนักเรียน

๒. แจ้งมาตรการแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. แจ้งมาตรการให้โรงเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนรู้เท่าทันภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

๔. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรม School Health HERO โดยร่วมกับกรมสุขภาพจิตที่ ๘ อบรมการใช้โปรแกรมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จำนวน ๘๘ โรงเรียนฯละ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๑๗๖ คน และในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ได้จัดทำโครงการสร้างภูมิคุ้มกันให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ กิจกรรมอบรมยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตนักเรียน ด้วยโปรแกรม School Health HERO ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดทุกแห่ง

๕. ส่งเสริม สนับสนุน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาทุกแห่ง ให้มีความเข้มแข็ง

๖. ในกรณีที่เด็กนักเรียนที่อยู่ในวัยการศึกษาบังคับ ไม่สามารถเรียนในระบบการจัดการศึกษาภาคบังคับได้ เนื่องจากไม่มีความพร้อมทั้งในตัวบุคคลและครอบครัว อีกทั้งผู้ปกครองมีความประสงค์จะส่งนักเรียนเข้ารับการศึกษานอกระบบฯ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะดำเนินการประสาน ส่งต่อ เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนต่อในสาขาวิชา ที่ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนจบจนจบการศึกษาภาคบังคับ

๗. มีกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบความเดือดร้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒ ช่วยเหลือนักเรียนกรณีที่นักเรียนในสังกัด ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย และอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ

๓.๒ ปัจจัยที่ขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

๑. โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง
๒. โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งมีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนรายบุคคล
๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต ๒ และสถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือ ในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนวรอบด้าน ในการคุ้มครองดูแลช่วยนักเรียน ทั้ง ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และ ส่วนตัวและสังคมและสุขภาพจิตนักเรียน
๔. ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียน
๕. มีศูนย์แนะแนวทางการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการแก้ปัญหา
๑. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในดำเนินงานแนะแนวโดยตรง ทำให้บางกรณีแก้ไขปัญหาได้ไม่ครอบคลุม	๑. ควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว เพื่อให้สามารถเข้าใจในขอบข่ายงานแนะแนว สามารถการจัดกิจกรรมแนะแนว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ครูผู้ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนว ยังขาดความรู้ความเข้าใจในขอบข่าย เนื้อหาสาระ ในการจัดกิจกรรมแนะแนว และยังขาดประสบการณ์ในการเตรียมการสอน	๒. ควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาการใช้ระบบโปรแกรมเพื่อคั่นหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านสุขภาพจิต
๓. ครูบางส่วนยังต้องได้รับการพัฒนาการใช้โปรแกรมเพื่อคั่นหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านสุขภาพจิต School Health HERO	School Health HERO

๓.๔ นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี

มีกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบความเดือดร้อน ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต ๒ เพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก ด้านภัยพิบัติ เสียชีวิต ประสบอุบัติเหตุบาดเจ็บสาหัส ถูกล้วงละเมิดทางเพศ ถูกทารุณกรรมเป็นโรคร้ายแรง หรือถูกทอดทิ้ง อุบัติภัยถึงแก่ชีวิต โรคร้ายแรง หรืออื่น ๆ ตามกรณีจำเป็น ตามระเบียบกองทุนฯ

๓.๕ ข้อเสนอแนะ

๓.๕.๑ ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่

- ๑) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่ง ขับเคลื่อนกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนและกิจกรรมอื่นตามบริบทของโรงเรียน
- ๒) ควรกำกับติดตามให้โรงเรียนในสังกัด มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ และขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา รวมถึงสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระ
- ๓) ควรส่งเสริมสนับสนุน ให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่ง ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เพื่อให้เด็กรู้เท่าทันภัยต่าง ๆ

๓.๕.๒ ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรขับเคลื่อนกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนทุกแห่งในสังกัด ไม่เน้นเฉพาะโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา

จังหวัดนครพนม

การดำเนินงานตามนโยบาย

สถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆเพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดให้ผู้เรียนสามารถวางแผนทำงานตามขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รักการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานเป็นทีม มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ มีความเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน ผู้เรียนมีความสุข พัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเองได้ และความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสมปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ปกป้องตนเองในภาวะคับขัน และจัดการกับชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเพื่อส่งเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านทักษะอาชีพ จบแล้วมีงานทำให้แก่นักเรียน ที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โรงเรียนบ้านดอนแดงเจริญทอง ได้นำนโยบายดังกล่าวเข้าสู่แผนการจัดการศึกษาของโรงเรียน จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านอาชีพเพื่อการมีงานทำ ให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตขึ้น โดยการบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนการสอนทุกชั้นเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นวิทยากรฝึกทักษะอาชีพให้กับนักเรียน และได้ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆภายนอกในการส่งเสริมสนับสนุนการฝึกทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน โดยมีวิทยากรฝึกสอนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติการทำขนมเค้กจากผลผลิตที่ได้จากฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนได้ปลูกในโรงเรียน นำผลผลิตที่ได้มาแปรรูปทำขนมเค้ก และน้ำบัตเตอร์นัท เพื่อจำหน่ายในชุมชนและนำไปออกจำหน่ายตามหน่วยงานที่สนใจในผลิตภัณฑ์จากโรงเรียน เพื่อเป็นการฝึกทักษะการขายสินค้าไปในตัวด้วย

๓.๒ ปัจจัยที่ขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

๑. ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายหลายๆส่วนและหน่วยงานอื่นๆภายนอกที่ช่วยสนับสนุนทั้งด้านความรู้ วิทยากรและงบประมาณในการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
๒. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการได้ตามแผนงานที่วางไว้ การประสานการทำงานเป็นทีมคุณภาพช่วยเหลือ ปรับปรุงพัฒนา แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่พบระหว่างการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการ PLC กลุ่มโรงเรียนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน
๓. นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ ความเข้าใจกระบวนการประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าและความสำคัญของอาชีพ มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและสามารถแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจได้

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการแก้ปัญหา
๑. งบประมาณในการดำเนินงานมีจำกัด	๑. ระดมทุนสนับสนุนกิจกรรมจากภาคีเครือข่ายต่างๆ
๒. ขาดทักษะ ความรู้ ที่สำคัญเพื่อให้งานมีคุณภาพ	๒. เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ประสบการณ์มาช่วยเสริม
๓. ขาดความต่อเนื่องของการดำเนินงาน	๓. นำนโยบายเสนอเข้าแผนงานเพื่อให้มีคณะทำงานต่อเนื่อง

๓.๔ นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี

โรงเรียนบ้านดอนแดงเจริญทอง จัดทำหลักสูตร”การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ มีอาชีพ”เพื่อใช้เป็นคู่มือในการนำไปใช้ดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านทักษะอาชีพ จบแล้วมีงานทำให้แก่นักเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนด เพื่อให้งานสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมาย

๓.๕ ข้อเสนอแนะ

๓.๕.๑ ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่

ให้ความอนุเคราะห์ กำกับติดตามการดำเนินงาน เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือให้การดำเนินงานดียิ่งขึ้นไป

๓.๕.๒ ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

นโยบายมีหลากหลายทำให้โรงเรียนปฏิบัติทำให้โรงเรียนเกิดภาระงานหลายอย่าง ควรให้แต่ละสถานศึกษาค้นหาสิ่งที่ตนเองถนัดและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ตนเองและส่งเสริมให้เป็นอัตลักษณ์เป็นต้นแบบของโรงเรียนต่อไป

จังหวัดมุกดาหาร

การดำเนินงานตามนโยบาย

๓.๑.๑ สํารวจสภาพการดำเนินงานแนะแนวในปัจจุบันของสถานศึกษา

สํานักงานศึกษาธิการจังหวัดจังหวัดมุกดาหารส่งเสริม สนับสนุน และ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนิน การพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมร่วมทั้งมีการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติตามบริบทของตนเอง ดังนี้

สํานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาและศึกษานิเทศก์ ได้จัดทำแบบสำรวจสภาพ การดำเนินงานแนะแนวในปัจจุบันของสถานศึกษา ตามกรอบแนวทางและภารกิจ การดำเนินงานการสร้างเสริมความเข้มแข็งการดำเนินงานแนะแนว และนโยบายการศึกษา "เรียนดี มีความสุข" เรื่อง ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต และให้สถานศึกษาในสังกัดตอบแบบสำรวจดังกล่าว ผ่าน QR Code (google form) จากนั้นรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสำรวจฯ สรุปผลการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาได้ดังนี้

๓.๑.๑.๑ การดำเนินงานแนะแนวตามนโยบายการศึกษา "เรียนดี มีความสุข" เรื่อง ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต

๑) สถานศึกษามีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ร้อยละ ๗๘.๙

๒) สถานศึกษาจัดให้มีระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน ร้อยละ ๙๑.๘

๓) สถานศึกษามีการเน้นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ให้ครอบคลุมมากขึ้น มุ่งเน้นทักษะจากการปฏิบัติจริง และเสริมความสามารถด้าน Soft Skill ควบคู่กับการพัฒนา ร้อยละ ๘๔.๕

๔) สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับนักจิตวิทยาประจำสํานักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนให้สามารถอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ร้อยละ ๘๗.๖

๓.๑.๑.๒ การดำเนินงานแนะแนวตามกรอบแนวทางและภารกิจการสร้างเสริมความเข้มแข็งการดำเนินงานแนะแนว

๑) สถานศึกษามีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี ที่มีความเชื่อมโยงกับทิศทาง จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการและสํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและบริบทในพื้นที่ ร้อยละ ๙๔.๓

๒) สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมความเข้มแข็งการดำเนินงานแนะแนวและขับเคลื่อนงานตามแผนงาน โครงการ ปฏิทินการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๗.๕

๓) สถานศึกษาดำเนินการงานแนะแนวที่ครอบคลุม ๓ ขอบข่าย การแนะแนวด้านการศึกษา

ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักและค้นพบตนเอง ตัดสินใจและวางแผน การศึกษาต่อเหมาะสม เตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ในรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal และชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal) ร้อยละ ๘๘.๑

๔) สถานศึกษามีการสร้างเสริมความเข้มแข็งงานแนะแนว โดยจัดกิจกรรม ต่อไปนี้

- จัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC : Youth Counselor) ร้อยละ ๕๙.๓
- จัดกิจกรรมการแนะแนวและการดูแลสุขภาพจิตวิถีใหม่ School Health Hero ร้อยละ ๙๑.๑
- จัดทำโครงการพัฒนาอาชีพให้กับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาคณะบังคับ ร้อยละ ๖๔.๙
- จัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๓.๘

๕) สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม พัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง งานแนะแนว เพื่อเป็นสถานศึกษาต้นแบบงานแนะแนว สถานศึกษาต้นแบบนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC: Youth Counselor) วิถีใหม่ ร้อยละ ๕๔.๕

๖) สถานศึกษามีการจัดทำ พัฒนาสื่อ เครื่องมือทางการแนะแนว เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงกับการพัฒนางานแนะแนวที่ส่งผลต่อการพัฒนา การจัดกิจกรรมแนะแนว ส่งเสริมให้ครูแนะแนวและงานแนะแนว นำข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการ ส่งเสริมให้นักเรียน ได้รู้จักและค้นพบตนเอง นักเรียนได้พัฒนาตามความสนใจและศักยภาพ ร้อยละ ๗๘.๕

๗) สถานศึกษามีการสร้างและประสานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวในพื้นที่ เพื่อร่วมกันสร้างความเข้มแข็ง และขับเคลื่อนงานแนะแนวเชิงรุกและทันต่อเหตุการณ์ และเป็นปัจจุบัน ร้อยละ ๘๑.๑

๘) สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการสร้างความเข้มแข็งการ ดำเนินงานแนะแนวยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ ๗๗.๙

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และวางแผนเพื่อกำหนดแผนงานพัฒนาระบบแนะแนวในสถานศึกษา ร่วมกับคณะทำงานส่งเสริมความเข้มแข็งการดำเนินงานแนะแนวและขับเคลื่อนงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ต่อไป

๓.๑.๒ แฉ่งแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศของ สพฐ. ให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการ

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แจ้ง แนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียน ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ สพฐ. กำหนดขึ้น เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ ในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา เรียน ดี มีความสุข และให้ความสำคัญกับระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต โดย สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ได้กำกับให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งดำเนินการตามแนวปฏิบัติฯ อย่าง จริงจังและปรับประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม และการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรม ๓ ขอบข่าย ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และส่วนตัวและสังคม รวมทั้งการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีครูที่จบการศึกษาในวิชาเอกการแนะแนว มี เพียง ๕ คน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งพัฒนาครูทุกคนให้สามารถทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวได้ เพื่อจะ สามารถขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ได้อย่างเต็มศักยภาพ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาจึงได้ประสาน ความร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานกลุ่มวิชาพัฒนาผู้เรียนในการเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการบริหารจัดการและดำเนินงานแนะ แนว ให้ครูทุกคนสามารถทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นที่ต้องจัด กิจกรรมโฮมรูม ในช่วง ๑๐ นาทีแรกก่อนจะเริ่มเรียนวิชาแรกเป็นประจำทุกวัน และเน้นย้ำให้ครูจัดกิจกรรมโฮม รูมให้ครบทั้ง ๑๕ ประเด็นสำคัญตามที่ สพฐ. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนได้รับการแนะแนวที่แท้จริงและเป็น

รูปธรรมให้มากที่สุด โดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต ป้องกันแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ประเมินพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน และได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ได้รับการดูแลช่วยเหลือและแก้ไขสถานการณ์อย่างทันที่ และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย มีความสุข

๓.๑.๓ แจ้างศูนย์แนะแนวประจำจังหวัด (โรงเรียนมุกดาฬย) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ให้ดำเนินงานแนะแนวตามที่ได้รับมอบหมายจาก สพฐ. และ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหมักดาหาร

สปฐ. ได้จัดทำหลักสูตรพัฒนาครูแนะแนวแกนนำและการ Coaching เป้าหมายชีวิต ตามนโยบาย เรียนดีมีความสุข เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนว การชี้แนะแนวทาง (Coaching) และการดูแลสุขภาพกายและ สุขภาพจิตของผู้เรียน โดยกำหนดให้ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวศูนย์แนะแนวประจำจังหวัดและศูนย์แนะแนวประจำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในวันที่ ๒๑-๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรม บางกอกพาเลส กรุงเทพมหานคร ซึ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมักดาหาร ได้ประสานให้ครู ผู้รับผิดชอบงานแนะแนวศูนย์แนะแนวโรงเรียนมุกดาฬย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมักดาหาร รายงานอภิญญา การสำเนียง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมุกดาฬย เข้าร่วมการประชุมฯ เพื่อพัฒนาเป็นครูแนะ แนวแกนนำและการ Coaching เป้าหมายชีวิต ตามนโยบายเรียนดีมีความสุข ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ได้มอบหมายให้ครูรายดังกล่าว ดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากการประชุมฯ ครั้งนี้ และนำความรู้และแนวทางการดำเนินงานแนะแนว การ Coaching เป้าหมายชีวิต ที่ได้จากการประชุมฯ มาขยายผล ให้กับครูแนะแนวของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมักดาหาร โดยให้ถือเป็นภารกิจ หนึ่งของศูนย์แนะแนวโรงเรียนมุกดาฬย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมักดาหาร เพื่อสร้างความ เข้มแข็งระบบแนะแนว การชี้แนะแนวทาง (Coaching) และการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียน ตาม นโยบายเรียนดีมีความสุข ในการพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

๓.๑.๔ ร่วมดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษา ภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กับหน่วยงานภายนอก ที่จังหวัดมุกดาหารจัดขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมักดาหาร ได้ร่วมขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ แก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามที่ได้รับมอบหมาย จาก สปฐ. และจังหวัดมุกดาหาร โดยได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑) ร่วมประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ หลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย จากจังหวัดมุกดาหาร ในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เพื่อรับทราบนโยบาย แนวทางและปฏิทินการขับเคลื่อนโครงการฯ
- ๒) ประสานสถานศึกษาในสังกัดที่เปิดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (รร.ขยายโอกาส) จำนวน ๕๕ โรงเรียน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือครูแนะแนวเข้าร่วมการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียน และครูแนะแนว เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีสำนักงานจัดหางานจังหวัด มุกดาหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดประชุม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร จำนวน ๔๒ คน

๓) สนับสนุนสถานที่ในการจัดประชุมให้กับสำนักงานจัดหางานจังหวัดมุกดาหาร ในการดำเนินการ ขึ้นตอนที่ ๔ การจัดประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ครูมุกดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมักดาหาร

๔) ประสานสถานศึกษาในสังกัดที่เปิดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร.ร.ขยายโอกาส) ให้ตอบแบบสอบถามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (แบบ ก.) และแบบสรุปผลการสำรวจและจำแนกนักเรียน ระดับโรงเรียน (แบบ ข.) เพื่อรวบรวมข้อมูลและจัดทำแบบสรุปผลการสำรวจและจำแนกนักเรียน ระดับต้นสังกัด (แบบ ค.) ส่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหารเพื่อรวบรวมส่งต่อให้สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานมุกดาหาร ในการดำเนินงานขั้นตอนที่ ๕ การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการฝึกอบรมทักษะอาชีพตามโครงการและสรุปผล

๕) ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สถานศึกษาในสังกัดที่เปิดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร.ร.ขยายโอกาส) นำนักเรียนไปศึกษาดูงาน และสมัครเข้าอบรมที่สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานมุกดาหาร หากนักเรียนไม่ได้ศึกษาต่อหลังเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ

ทั้งนี้ สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จัดการศึกษาในระดับก่อนระดับประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ร.ร.ขยายโอกาส) เพียง ๕๕ แห่งจึงมีนักเรียนที่ประสงค์เข้ารับการอบรมฝึกอาชีพที่สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานมุกดาหารในจำนวนไม่มากนัก

๓.๑.๕ ให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งใช้ระบบ “School Health HERO” ที่กระทรวงสาธารณสุข และ สพฐ. ร่วมกันจัดทำขึ้น ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ เป็นต้นมา โดยในปี ๒๕๖๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ได้จัดอบรมพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเพิ่มทักษะให้เป็นนักจิตวิทยา เพื่อให้ครูแนะแนวหรือครูผู้รับผิดชอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินงานระบบสุขภาพจิตโรงเรียนวิถีใหม่ School Health HERO ผ่านแอปพลิเคชันได้ ทั้งนี้ ถือได้ว่าการดำเนินงานสุขภาพจิตโรงเรียนบน School Health HERO เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและโรงพยาบาล เชื่อมโยงระหว่างครูกับหมอบนระบบดิจิทัล ครูสามารถปรึกษาและส่งต่อทีมสาธารณสุขผ่านแอปพลิเคชันเมื่ออาการนักเรียนยังไม่ดีขึ้น เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองด้วยกระบวนการที่ถูกต้องอย่างเป็นระบบแต่ปัจจุบัน ระบบ School Health HERO ยังทำงานได้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากเป็นปีแรกที่เริ่มใช้ระบบนี้ จึงมีการปิดระบบเพื่อปรับปรุงอยู่บ่อยครั้ง

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหาร ดำเนินการดังนี้ ให้สถานศึกษามีการนำระบบ Coaching สอดแทรกในทุกรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม โดยมีการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน RBL มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและพัฒนา ระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ Active Learning โครงการศูนย์อาชีวอาสา ร่วมด้วยช่วยประชาชน (Fix it Center) เทศกาลปีใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่งเสริมการดำเนินโครงการสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร ดำเนินการดังนี้ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบาย เรียนดี มีความสุข และให้ความสำคัญกับระบบการแนะแนวการเรียน และเป้าหมายชีวิต การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต ทางโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหารได้ดำเนินกิจกรรมแนะแนวอย่างรอบด้าน ๓ ขอบข่าย ด้านการศึกษา อาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม รวมทั้งการดูแลสุขภาพจิตนักเรียนเพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็น เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ด้วยสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทั้งนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ตามที่มีรายงานและข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการการดูแลในมิติต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการศึกษาต่อ ทางโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหารจึงได้ให้ความสำคัญในการแนะแนว และได้มีแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมโฮมรูม ของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการแนะแนวที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต ป้องกันแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ประเมินพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน และได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ได้รับการดูแลช่วยเหลือและแก้ไขสถานการณ์อย่างทันที่และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย มีความสุข โดยมีแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมโฮมรูม ดังนี้

๑. **กิจกรรมแนะแนว** เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนตามความสนใจความถนัดของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบตนเอง ตัดสินใจเลือกและวางแผนเส้นทางการศึกษา ต่อและการประกอบอาชีพ มีภูมิคุ้มกันและสุขภาวะที่ดี โดยสถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ผู้บริหาร

๑) ให้ความสำคัญ กำหนดนโยบาย แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ชัดเจนครอบคลุม กิจกรรมแนะแนว ๓ ขอบข่าย การแนะแนวด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบท

๒) ส่งเสริมให้ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ เทคนิค กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว การให้คำปรึกษาและการดูแลส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียน

๓) พัฒนางานแนะแนว ทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนงานแนะแนว ในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง

๔) กำกับ ติดตาม สนับสนุน ครูแนะแนวและการดำเนินการแนะแนวในสถานศึกษาให้เป็น ปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ครูแนะแนว

๑) ดำเนินการจัดบริการงานแนะแนว ๕ ด้าน และจัดกิจกรรมแนะแนวที่ครอบคลุม กิจกรรมแนะแนว ๓ ขอบข่าย การแนะแนวด้านการศึกษา มีขอบข่ายตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การพัฒนา ข้อมูลและช่องทางที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนการสร้างนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีวิต การแนะแนวด้านอาชีพ มีขอบข่ายตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงาน รับรู้เกี่ยวกับโลกอาชีพที่สอดคล้องกับปัจจุบันและอนาคต ค้นพบตนเอง ตัดสินใจ วางแผนเส้นทางการศึกษา เตรียมตัวและพัฒนาตนเอง ตลอดจนทักษะในการประกอบ อาชีพ และการแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม มีขอบข่ายตั้งแต่การรู้จักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น การ รู้จักปรับตัวและจัดการปัญหา การพัฒนาทักษะชีวิต และทักษะทางสังคม เพื่อให้มีบุคลิกภาพ ความพร้อมในการ ดำเนินชีวิต มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

๒) ให้การดูแล ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหา และให้คำปรึกษานักเรียนอย่างเหมาะสม รวมทั้ง ประเมินความเสี่ยง จับสัญญาณอันตรายหรือความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นหรือมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อ นักเรียน

๓) ทำงานร่วมกับครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ผู้บริหาร ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและภาคี เครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างความเข้มแข็งการดำเนินงานแนะแนวที่ก่อให้เกิด ประโยชน์และความปลอดภัยของนักเรียน

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมแนะแนวเพื่อศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี คณะครุศาสตร์ มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อ จำนวน ๓ คน ได้แก่

๑) นายระพีพัฒน์ ไกรสร

๒) นายหัสบดี วงศ์ษาพาน

๓) นางสาวศิริวัลย์ ราชวังเมือง

๒. วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ สาขาการผลิต มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อ จำนวน ๒ คน ได้แก่

๑) นายชัยวัฒน์ บุญชิต

๒) นายบัญชา บุญมี

๓. วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก สาขาการผลิต จำนวน ๑ คน ได้แก่

๑) นายพีรพัฒน์ รูปพรหม

คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ ประกอบอาชีพ ด้านเกษตรกรรม และค้าขาย

๒. กิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่ม ผ่านการทำกิจกรรมหรือกระบวนการที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเอง การรู้จักผู้อื่นและสังคม ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ จะจัดในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ โดยจัดให้มีบรรยากาศอบอุ่น เป็นมิตร ปลอดภัย มีครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น และนักเรียนเสมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ให้อ่านนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) เป็นกิจกรรมสำคัญที่ช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างครู และนักเรียน นักเรียนและเพื่อนนักเรียน ถ้านักเรียนรู้สึกคุ้นเคยและไว้วางใจครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น แล้ว นักเรียนมีแนวโน้มที่จะกล้าพูดคุยปรึกษาปัญหาของตนเองกับครูมากขึ้น และนำไปสู่การแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้ทันทีที่และยังเป็นอีกกิจกรรมที่ครูจะได้แนะนำแนวทางการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ชี้แจงรายละเอียด และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รวมไปถึงช่วยประเมินความเสี่ยง แก้ปัญหาให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย และช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในแต่ละด้านทั้งด้านการเรียน อารมณ์ สังคม และสุขภาพให้ดีขึ้น โดยดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ จัดกิจกรรมโฮมรูม เป็น ๑๐ นาทีของครูและนักเรียน

ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จัดกิจกรรมโฮมรูม ทุกวันจันทร์ - ศุกร์ ในช่วง ๑๐ นาทีแรก ก่อนเข้าเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอทุกวันก่อนเริ่มเรียนตอนเช้า รวมทั้งครูประจำวิชาจัดกิจกรรมโฮมรูม ก่อนเข้าเรียนในแต่ละชั่วโมงเรียน โดยจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายไม่เพียงแคในลักษณะการพูดคุยโต้ตอบกันของครู และนักเรียนยังสามารถจัดในลักษณะเกม การทำกิจกรรม หรือร่วมกันลงมือปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ เป็นประโยชน์เชื่อมโยงกับการเรียนและชีวิตประจำวัน ประเด็นในการพูดคุยนั้น ทั้งครูและนักเรียนสามารถช่วยกันกำหนดได้กว้างขวางด้วยการมีส่วนร่วม

ประเด็นและหัวข้อที่สำคัญในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

๑. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนและครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนว/ครูประจำวิชา ในการแลกเปลี่ยนพูดคุยข้อมูลการเรียนในชั้นเรียน หรือเฉพาะรายวิชา ความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต

๒. ข่าวสารประจำวันของโรงเรียน รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ประกาศ แจ้งข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาและระดับชั้น เช่น กำหนดการสอบ การแข่งขันกีฬา การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

๓. การแนะแนว Coaching การศึกษาที่ทันสมัย อาทิ การเทียบโอนการศึกษา การศึกษาต่อสายสามัญ และสายอาชีพ แหล่งทุนการศึกษา ฯลฯ

๔. การค้นหาดตนเอง ตั้งเป้าหมายของชีวิต เส้นทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ

๕. การชมเชยนักเรียนที่ทำความดี หรือมีความสามารถในด้านต่าง ๆ

๖. การฝึกทักษะนิสัยที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ เป็นต้น

๗. การจัดการและแบ่งสรรเวลา ความตรงต่อเวลา

๘. การอบรมคุณธรรม จริยธรรม เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคี การเสียสละ ความซื่อสัตย์การให้อภัย เป็นต้น

๙. กิจกรรมตามความสนใจ ความจำเป็นและสอดคล้องกับประโยชน์ของนักเรียน ฯลฯ

๓.๒ ปัจจัยที่ขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

๑) ครูทุกคนต้องสามารถทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวได้ และต้องจริงจังในการทำหน้าที่การแนะแนวที่ดีให้กับนักเรียน โดยหมั่นฝึกฝนทักษะการพูดและการคิดในเชิงบวก และต้องมีความรู้ทั่วไปที่ทันโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทันท่วงทีต่อสถานการณ์เพื่อให้เข้าถึงนักเรียนได้ง่ายและสามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียนได้

๒) ครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในการแนะแนวนักเรียนให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเตรียมความพร้อมให้เด็กที่จะเผชิญกับสังคมในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

๓) ความร่วมมือกันของทุกคนทุกฝ่าย ในการขับเคลื่อนนโยบายฯ ให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังและยั่งยืนถาวรระหว่างกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สถานศึกษา ครูและผู้บริหาร

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหารดำเนินการดังนี้

๑. มีนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน RBL

๒. สถานศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ และ ทักษะพื้นฐาน งานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

๓. สถานศึกษาเข้าร่วมการประกวดโครงการสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ ระดับจังหวัด ระดับภาค

๔. สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหารดำเนินการดังนี้

๑.๑ ผู้บริหาร

๑) ให้ความสำคัญ กำหนดนโยบาย แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ชัดเจนครอบคลุมกิจกรรมแนะแนว ๓ ขอบข่าย การแนะแนวด้านศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบท

๒) ส่งเสริมให้ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ เทคนิค กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว การให้การปรึกษาและการดูแลส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียน

๓) พัฒนางานแนะแนว ทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนงานแนะแนว ในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง

๔) กำกับ ติดตาม สนับสนุน ครูแนะแนวและการดำเนินการแนะแนวในสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ครูแนะแนว

๑) ดำเนินการจัดบริการงานแนะแนว ๕ ด้าน และจัดกิจกรรมแนะแนวที่ครอบคลุม กิจกรรมแนะแนว ๓ ขอบข่าย การแนะแนวด้านการศึกษา มีขอบข่ายตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การพัฒนาข้อมูลและช่องทางที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดทั้งการสร้างนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีวิต การแนะแนวด้านอาชีพ มีขอบข่ายตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงาน รับรู้เกี่ยวกับโลกอาชีพที่สอดคล้องกับปัจจุบัน และอนาคต ค้นพบตนเอง ตัดสินใจ วางแผนเส้นทางการศึกษา เตรียมตัวและพัฒนาตนเอง ตลอดจนทักษะ ในการประกอบอาชีพ และการแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม มีขอบข่ายตั้งแต่การรู้จักและเห็นคุณค่า ของตนเองและผู้อื่น การรู้จักปรับตัวและจัดการปัญหา การพัฒนาทักษะชีวิต และทักษะทางสังคม เพื่อให้มีบุคลิกภาพ ความพร้อมในการดำเนินชีวิต มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

๒) ให้การดูแล ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหา และให้การปรึกษานักเรียนอย่างเหมาะสม รวมทั้งประเมินความเสี่ยง จับสัญญาณอันตรายหรือความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นหรือมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อ นักเรียน

๓) ทำงานร่วมกับครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ผู้บริหาร ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างความเข้มแข็งการดำเนินงานแนะแนวที่ก่อให้เกิดประโยชน์และความปลอดภัยของนักเรียน

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการแก้ปัญหา
๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหารมีครูที่จบการศึกษาในวิชาเอก การแนะแนว จำนวนน้อย(๕ คน)	๑. ประสานความร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ในการเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการบริหารจัดการและดำเนินงานแนะแนวให้ครูทุกคนสามารถทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวได้
๒. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานแนะแนวที่ ศูนย์แนะแนวประจำจังหวัด และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เป็น เจ้าหน้าที่ที่รับงานใหม่ จึงยังขาดความรู้และทักษะ ในงานแนะแนว และไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ รับผิดชอบ ตลอดจนแนวทาง เป้าหมาย และวิธี ปฏิบัติในการดำเนินงานแนะแนวที่ชัดเจน	๑. ติดต่อสอบถามไปที่ สพฐ. (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว) เพื่อขอคำแนะนำในการดำเนินงานแนะแนว ซึ่งได้ให้แนวทางว่าให้ทาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร.ดำเนินการใดก็ได้ที่เกี่ยวข้องและเห็นสมควร ๒. ศึกษาหาความรู้และข้อมูลด้วยตนเอง จากการสอบถามครูโรงเรียนต่าง ๆ ถึงการดำเนินงานที่ผ่านมา และข้อมูลด้านการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและพัฒนางาน เช่น มาตรฐานการแนะแนว ระบบการแนะแนวในโรงเรียน หลักการบริการแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบแนะแนว การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การให้คำปรึกษา เป็นต้น
๓. อุปกรณ์สื่อวีดิทัศน์ไม่พร้อมสำหรับใช้งาน ๔. ไม่มีเครื่องขยายเสียง	๑. การใช้งานจะต้องนำทีวีไปเองจากสถานศึกษา ๒. การใช้งานจะต้องนำลำโพงเคลื่อนที่ไปเอง
๕. ความเข้าใจในข้อมูลของการศึกษาต่อของผู้ปกครองนักเรียนยังมีน้อย ๖. นักเรียนไม่สามารถค้นพบตนเอง ว่าอยากเรียนอะไร จบมาแล้วจะทำงานอะไร	๑. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหารมีกิจกรรมให้ความรู้แนะแนวด้านการศึกษาต่อสำหรับผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อความสามารถในการตัดสินใจที่ดีขึ้นในการส่งบุตรหลานศึกษาต่อ ๒. ในคาบเรียนกิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเข้าใจ ถึงอาชีพต่าง ๆ และวิธีการที่จะนำไปสู่อาชีพนั้น เพื่อเตรียมความพร้อมในลำดับต่อไป

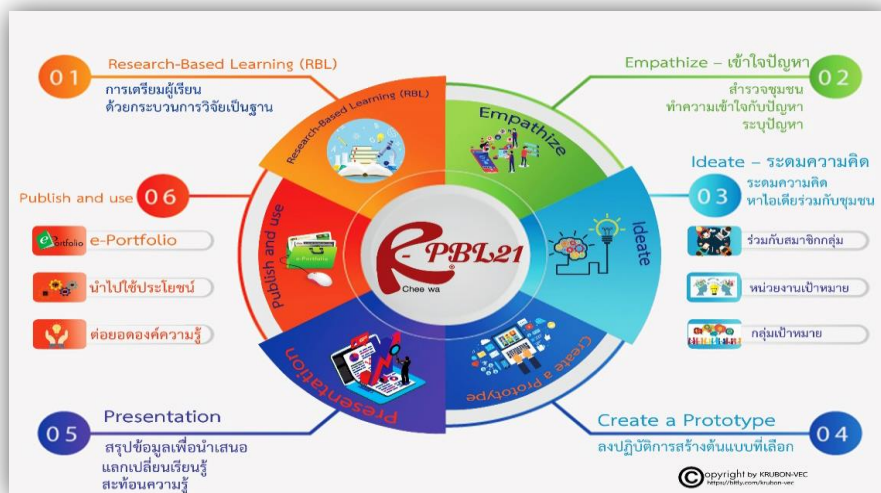
๓.๔ นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี

๓.๔.๑ แอปพลิเคชัน School Health HERO

๓.๔.๒ แบบวัดแววอาชีพ ที่กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ. ได้ให้ลิงก์ต่าง ๆ ไว้บนเว็บไซต์ <http://www.guidestudent.obec.go.th/>

- วิทยาลัยการอาชีพพนมรินทร์ฯมีมุกดาหาร มีสิ่งประดิษฐ์ ประเภทที่ ๖ สิ่งประดิษฐ์ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ ศรีมุกดาชวະเนียร์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง ระดับอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหาร
- ทักษะที่ได้เข้าร่วมการแข่งขันในระดับชาติ จำนวน ๓ ทักษะดังนี้
  ๑. การประกวดร้องเพลงไทยสากล หญิง ระดับ ปวช./ปวส. ประเภท เดี่ยว รางวัลระดับเหรียญทอง
  ๒. ทักษะการเขียนแผนธุรกิจ ระดับ ปวส. ประเภท ทีม รางวัลมาตรฐานระดับเหรียญทอง
  ๓. ทักษะงานยานยนต์แก๊สโซลีน ระดับ ปวส. ประเภท ทีม รางวัลมาตรฐานระดับเหรียญเงิน
    - องค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยการอาชีพพนมรินทร์ฯมีมุกดาหาร ได้รับรางวัลองค์กรมาตรฐานดีเด่น รองชนะเลิศ อันดับ ๓ มาตรฐานเหรียญทอง (สถานศึกษาขนาดกลาง)
    - ชมรม TO BE NUMBER ONE นำนักเรียนรับมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตร รางวัลชนะเลิศการประกวดร้องเพลงไทยสากล ระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา จากผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร (การประกวดแข่งขัน ณ MUKDAHAN SQUAR)

โมเดลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน RBL

โครงการศูนย์อาชีวะอาสา ร่วมด้วยช่วยประชาชน (Fix it Center) เทศกาลปีใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

การแข่งขันทักษะ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ระดับภาค

พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

๓.๕.๑ ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่ (สพท./สถานศึกษา)

๑) ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงและสถานศึกษา ควรเน้นย้ำให้ครูตระหนักถึงความจำเป็นที่ครูต้องทำหน้าที่เป็นครูแนะแนว และต้องทำเป็นประจำต่อเนื่องจึงจะเกิดผลสำเร็จที่ยั่งยืนถึงแม้จะยังไม่เห็นผลสำเร็จในทันทีก็ตาม

๒) ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงและสถานศึกษาในสังกัด ตลอดจนศึกษานิเทศก์ ควรให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม ของสถานศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืนในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา “พัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม” ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่เด็กนักเรียนที่ต้องได้รับการแนะแนวจากครู ครูเองก็ต้องการการแนะนำจากผู้รู้ ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์เช่นกัน ผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวนักเรียนทุกคน จึงควรได้รับการปลูกฝังให้เกิดความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของตนในบทบาทของการทำหน้าที่ครูแนะแนว ต้องตระหนักว่าการแนะแนวของตนนั้นอาจมีผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมของนักเรียนได้ ซึ่งอาจส่งผลต่อสังคมด้วย ดังนั้น การแนะแนวควรเป็นการแนะนำในทางที่ดีที่ถูกต้อง แต่ต้องยึดหลักความ เป็นกลาง

๓.๕.๒ ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

๑) สพฐ. (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว) ควรกำหนดและชี้แจงบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานแนะแนวให้ชัดเจน สำหรับผู้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ศูนย์แนะแนวประจำจังหวัด/ประจำเขตพื้นที่ฯ
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล (ศึกษานิเทศก์)
- กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา (นักวิชาการศึกษา นักจิตวิทยาประจำสำนักงานเขตพื้นที่ฯ)

๒) สพฐ. (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว) ควรติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และนำผลการประเมินไปพัฒนาระบบแนะแนวในภาพรวมให้เกิดเป็นรูปธรรมเพื่อความยั่งยืนในการแนะแนวนักเรียนต่อไป

๓) ระบบการศึกษาของชาติ ควรให้ค่ากับการผลิตทรัพยากรมนุษย์/บุคลากร/หลักสูตรการแนะแนวให้มากกว่านี้ เพราะการแนะแนวไม่ใช่เรื่องที่ทำกันได้ง่าย หรือทำได้ทุกคนจะสามารถ การมีประสบการณ์ชีวิตทักษะการพูด และกระบวนการทางความคิดที่แตกต่างกัน ล้วนส่งผลให้การแนะแนวของแต่ละบุคคลต่างกัน ได้

*****